

Nagy Attila
Elnök
részére
Nemzeti Választási Iroda

Tisztelt Elnök Úr!

Alulírott, a Társaság a Szabadságjogokért jogvédő szervezet (1136 Budapest, Tátra utca 15/B.) a panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Panasztv.) 1. § (3) bekezdése alapján az alábbi

közérdekű bejelentést

teszi.

Az Oroszországi Föderáció Ukrajna ellen indított háborúja nyomán - 2022. március 3-ig - közel egymillió ember kényszerült hazája elhagyására, közülük több tízezren Magyarországra érkeztek. A háború elől menekülők között pontosan nem ismert számú magyar állampolgár is van. Köztük - szintén nem ismert számban - vannak olyanok, akik a 2022. április 3-ra kitűzött országgyűlési képviselő-választáson és országos népszavazáson a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 274. §-a szerint levélben szavazhatnak, mivel felvételre kerültek a levélben szavazók névjegyzékébe. Azzal, hogy elhagyták hazájukat, és Magyarországra érkeztek, a korábbinál sokkal szorosabbra is vonták kapcsolatukat az országgal.

Mivel a levélben szavazók névjegyzékébe történő felvétel kérelmezése folyamatos egészen március 9-ig, így felmerülhet, hogy vannak olyan választópolgárok, akik számára a szavazási levélcsomag úgy kerül kézbesítésre, hogy időközben a háború miatt el kell hagyniuk Ukrajna területét, egészen pontosan azt a címet, melyre a levélcsomag megérkezik. A háborús körülmények miatt az Ukrajna területén élő választópolgároktól életszerűtlen volna elvárni, hogy a központi névjegyzékkel kapcsolatos, a Ve. 84. § (1) bekezdése szerinti kérelmet nyújtsanak

be, melyben határidőben kérik a szavazási levélcsomag személyes átvételét, vagy a levélcsomag kézbesítési címének megváltoztatását.

Olyan eset is előfordulhat, hogy valaki annak tudatában nem kéri felvételét a külképviseleti névjegyzékbe - lemondva ezzel aktív választójoga gyakorlásáról - hogy el fogja hagyni Ukrajna területét, azonban nincs tudomása arról, hogy ilyen esetben miként élhetne választójogával.

Ez azt eredményezi, hogy a háború elől menekülő választópolgárok - szavazási levélcsomag híján - nem tudják gyakorolni aktív választójogukat: egy rajtuk kívül álló okból elesnek alapvető joguk gyakorlásának lehetőségétől. Az is megtörténhet, hogy az időközben otthonát a háború miatt kényszerből elhagyó választópolgár helyett más használja fel a szavazási levélcsomagot, ezzel visszaélést megvalósítva.

Ez a választási szervek és a választópolgárok ellenőrzési körén kívül eső, ám alapvető jog gyakorlását érintő eset, aminek orvoslása a választás tisztaságának fontosságára való tekintettel az egész társadalom érdekét szolgálja, és mint ilyen, az állami szervek, különösen a választási szervek beavatkozását igényli.

Ennek megfelelően a Panasztörvény 1. § (3) bekezdése szerint kérjük Elnök Urat, hogy az Ukrajnából menekülő, a levélben szavazók névjegyzékében szereplő választópolgárok helyzetének rendezése érdekében éljen olyan jogalkotási javaslattal, ami a választási eljárás alapelveinek tiszteletben tartása mellett alkalmas a joggyakorlás biztosítására, és ezen megoldásról széles körben tájékoztassa a közvéleményt, különös figyelemmel az érintett csoport tagjaira.

A megoldás alapjául szolgálhat a Ve. 277. § (2) bekezdése szerinti szabályozás, mely szerint az a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár, aki (...) a szavazást megelőző huszonötödik napig a szavazási levélcsomag személyes átvételét kérte, a szavazást megelőző tizenötödik naptól, a Nemzeti Választási Iroda elnöke által megállapított időben, valamint a szavazás napján a szavazás ideje alatt veheti át a szavazási levélcsomagot a választási irodában az általa megjelölt

- a) országgyűlési egyéni választókerületi székhely településen,
- b) a miniszter által rendeletben kijelölt egyéb településen, vagy
- c) a miniszter által rendeletben kijelölt külképviseleten.

Ennek megfelelően az érintettek Magyarország területén is átvehetnék a levélcsomagot, ehhez azonban - tekintettel az érintettek helyzetére - szükséges olyan szabályozás megalkotása, mely nem igényli a választópolgárok aktív közreműködését ezen joguk gyakorlásához (tehát a levélcsomag személyes átvételéről szóló kérelem benyújtását a szavazást megelőző huszonötödik napig), vagy jelentős állami segítséget biztosít mind a jogszabályi környezet megismerése, mind a kérelem (esetlegesen a Ve. szerinti határidő meghosszabbítása melletti) benyújtása során.

A háború elől menekülő választójogosult állampolgárok választójogának minél szélesebb körű biztosítása, továbbá a választás tisztasága iránti elkötelezettsége nyomán a TASZ kész együttműködni a jelzett probléma megoldása érdekében.

Budapest, 2022. március 4.

Üdvözlettel:

Szabó Máté
Szakmai igazgató
Társaság a Szabadságjogokért

Döbrentey Dániel
Koordinátor, Választási Jogi Program
Társaság a Szabadságjogokért